

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор Інституту загальної енергетики, голова вченої ради академік НАН України

М.М. Кулик

М.М. Кулик

ПОЛОЖЕННЯ

про порядок вільного вибору здобувачами вищої освіти на третьому освітньо-науковому рівні вибіркових дисциплін в Інституті загальної енергетики НАН України

Схвалено вченою радою Інституту протокол № 15 від 29 грудня 2019 р.

Київ 2019

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. «Положення про порядок вільного вибору здобувачами вищої освіти на третьому освітньо-науковому рівні вибіркових дисциплін» (далі – Положення) Інституту загальної енергетики НАН України (далі – Інститут) розроблено відповідно до Закону України «Про вищу освіту» (стаття 62, пункт 15) та визначає процедуру проведення та оформлення запису здобувачів вищої освіти на вивчення блоку вибіркових навчальних дисциплін, передбачених відповідною освітньо-науковою програмою, навчальними планами підготовки, відповідно до ліцензійних умов.

1.2. Дане Положення розроблено з метою конкретизації процедури формування, вибору та подальшого вивчення здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін із циклу вибіркових для освітнього ступеню «доктор філософії».

1.3. Для планування та організації навчального процесу складається робочий навчальний план, який формується на підставі освітньо-наукової програми і навчального плану спеціальності 141 «Електроенергетика, електротехніка та електромеханіка».

1.4. До переліку дисциплін входять нормативні дисципліни, які є обов'язковими для вивчення усіма здобувачами вищої освіти та вибіркові дисципліни, які здобувачі вищої освіти обирають самостійно.

1.5. Навчальні дисципліни за вибором здобувача вищої освіти – це дисципліни, які вводяться для ефективного використання можливостей Інституту з метою задоволення освітніх і кваліфікаційних потреб здобувачів вищої освіти, підвищення їх конкурентоспроможності та затребуваності на ринку праці, врахування регіональних потреб тощо.

Вибіркові дисципліни освітньо-наукової підготовки надають можливість здійснення поглибленої підготовки за спеціальністю та спеціалізацією, що визначають характер майбутньої діяльності, сприяють академічній мобільності здобувача вищої освіти та його особистим інтересам.

1.6. Аспіранти за погодженням з науковим керівником обирають вибіркові дисципліни на весь період навчання.

1.7. Гарант освітньо-наукової програми пропонує вибіркові дисципліни, забезпечує підготовку робочих навчальних програм (силабусів) з дисциплін, методичних та організаційних матеріалів, необхідних для вивчення вибіркових дисциплін.

1.8. Перелік вибіркових дисциплін, обраних для навчання, може змінюватись для наступного набору аспірантів.

1.9. Вивчення вибірових дисциплін аспірантами Інституту проводиться згідно з «Положенням про організацію навчального процесу в Інституті загальної енергетики НАН України» та за затвердженим розкладом навчальних занять.

2. ПОРЯДОК РЕАЛІЗАЦІЇ ПРАВА ВІЛЬНОГО ВИБОРУ ЗДОБУВАЧАМИ ВИЩОЇ ОСВІТИ ВИБІРКОВИХ НАВЧАЛЬНИХ ДИСЦИПЛІН

2.1. Право вибору надається усім здобувачам вищої освіти. Кількість вибірових дисциплін, кількість годин на їх вивчення, форми контролю визначаються робочим навчальним планом спеціальності, за яким навчається здобувач вищої освіти.

2.2. Гарант освітньо-наукової програми впродовж листопада поточного навчального року проводить загальні збори здобувачів вищої освіти, які поступили на перший курс навчання, на яких доводить до відома аспірантів перелік вибірових дисциплін та нормативні вимоги щодо їх вивчення.

2.3. Вибір дисциплін здобувачами вищої освіти здійснюється шляхом подання письмової заяви на ім'я гаранта освітньо-наукової програми до 10 грудня поточного навчального року.

2.4. На підставі поданих аспірантами заяв, складають списки здобувачів вищої освіти для вивчення відповідної вибірової дисципліни. У разі, якщо для вивчення окремої вибірової дисципліни не надано жодної заяви, то гарант освітньо-наукової програми доводить до відома здобувачів вищої освіти перелік вибірових дисциплін, що будуть вивчатись.

2.5. Заява зберігається у службі науково-інформаційного та документального забезпечення Інституту протягом усього терміну навчання здобувача вищої освіти.

2.6. Здобувач вищої освіти, який з поважної причин (хвороба, академічна мобільність тощо) не визначився з вибіровими дисциплінами, має право визначитися протягом першого робочого тижня після того, як він з'явився на навчання.

2.7. Здобувач вищої освіти, який не визначився з переліком вибірових дисциплін та не подав заяву у визначені терміни, буде включений до групи для вивчення тих дисциплін, які визначить науковий керівник.

2.8. На обрані дисципліни готуються робочі навчальні плани (силабуси) і дисципліни включають до розкладу занять.

2.9. Після формування груп з вивчення вибірових дисциплін інформація про вибірові дисципліни вноситься до індивідуального навчального плану аспіранта. З цього моменту вибірова дисципліна для здобувача вищої освіти є обов'язковою.

2.10. Індивідуальний навчальний план здобувача вищої освіти розробляється на навчальний рік на підставі навчального плану і включає всі нормативні навчальні дисципліни та вибірові навчальні дисципліни, обрані здобувачем вищої освіти, з обов'язковим дотриманням нормативно встановлених термінів підготовки аспіранта, з урахуванням структурно логічної послідовності вивчення навчальних дисциплін, що визначають зміст освіти за спеціальністю 141 «Електроенергетика, електротехніка та електромеханіка», а також системи оцінювання (підсумковий контроль знань, атестація випускника).

3. НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ВИБІРКОВИХ НАВЧАЛЬНИХ ДИСЦИПЛІН

3.1. Викладання вибірових навчальних дисциплін є свідченням спроможності аспірантури Інституту оперативно задовольнити потреби здобувачів вищої освіти для створення індивідуальної освітньої траєкторії навчання за спеціальністю 141 «Електроенергетика, електротехніка та електромеханіка».

3.2. Для забезпечення відповідності до сучасних вимог, перелік вибірових дисциплін переглядається та оновлюється.

3.3. Пропозиції щодо змін до переліку вибірових дисциплін на наступний навчальний рік формуються гарантом освітньо-наукової програми у поданні на ім'я директора Інституту до 01 листопада поточного навчального року.

3.4. Перелік вибірових дисциплін подається на затвердження до Вченої ради Інституту, після чого вносяться зміни до навчальних планів.

3.5. При розгляді змін до переліку вибірових дисциплін обов'язково аналізується забезпечення можливості організації освітнього процесу високої якості. Основними критеріями є: кадрове забезпечення (науковий ступінь, вчене звання викладача, підвищення кваліфікації, досвід викладання дисципліни, публікаційна активність); навчально-методичне забезпечення (навчально-методичний комплекс, підручники, навчальні посібники, методичні рекомендації); матеріально-технічне забезпечення.

4. ПРОЦЕДУРА ПЕРЕЗАРАХУВАННЯ КРЕДИТІВ

4.1. У разі поновлення здобувача вищої освіти перезарахування вибіркових дисциплін проводиться гарантом освітньо-наукової програми на підставі академічної довідки, наданої здобувачем вищої освіти в установленому порядку.

4.2. Перезарахування кредитів вибіркових дисциплін проводиться за рахунок фактично вивчених дисциплін певного циклу за умови однакової (або більшої) кількості кредитів.

4.3. Вчена рада Інституту може дозволити здобувачам вищої освіти – учасникам програми академічної мобільності зараховувати вибіркові дисципліни, які прослухані в іншому закладі вищої освіти-партнері, але не передбачені навчальним планом спеціальності 141 «Електроенергетика, електротехніка та електромеханіка» в Інституті.

5. ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ

5.1. Усі зміни та доповнення до даного Положення вносяться гарантом освітньо-наукової програми та затверджується директором Інституту.

ПОГОДЖЕНО

Гарант освітньо-наукової

програми

(спеціальність 141)

канд.техн.наук, ст.наук.співр.

Маш- О.Є. Маляренко